

**Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
Riadiaci orgán pre Operačný program Životné prostredie**

**Definícia oprávnených výdavkov pre projekty
financované z ERDF a KF v rámci
výzvy na predkladanie žiadostí o nenávratný
finančný príspevok s kódom OPŽP-PO1-13-2 pre
Operačný program Životné prostredie**

Dátum:

Schválil: Ing. Peter Žiga, PhD.
minister životného prostredia
Slovenskej republiky

Obsah

ÚVOD	3
VŠEOBECNÉ PRAVIDLÁ OPRÁVNENOSTI VÝDAVKOV	3
ROZDELENIE OPRÁVNENÝCH VÝDAVKOV	5
LIMITY MAXIMÁLNEJ VÝŠKY CELKOVÝCH VÝDAVKOV PROJEKTU.....	7
LIMITY MAXIMÁLNEJ VÝŠKY OPRÁVNENÝCH VÝDAVKOV	7
LIMITY MAXIMÁLNEJ VÝŠKY PRIAMÝCH VÝDAVKOV	7
LIMITY MAXIMÁLNEJ VÝŠKY NEPRIAMÝCH VÝDAVKOV	7
BENCHMARKY NEPRIAMÝCH VÝDAVKOV	8
PRIESKUM TRHU.....	8
VÝPOČET VÝŠKY OPRÁVNENÝCH VÝDAVKOV VYBRANÝCH SKUPÍN VÝDAVKOV	9
VÝPOČET VÝŠKY BEŽNÝCH VÝDAVKOV	9
VÝPOČET VÝŠKY PRIAMÝCH BEŽNÝCH VÝDAVKOV (PŘÍKLADY):	10
VÝPOČET ĎALŠÍCH VÝDAVKOV	14
INÉ VÝDAVKY	15
ŠPECIFIKÁCIA OPRÁVNENÝCH VÝDAVKOV V RÁMCI VÝZVY S KÓDOM OPŽP-PO1-13-2.....	17
NEOPRÁVNENÉ VÝDAVKY	21

Úvod

Cieľom *Definície oprávnených výdavkov* je zdefinovať pravidlá oprávnenosti výdavkov pre Výzvu na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok (ďalej aj „ŽoNFP“) v rámci Operačného programu Životné prostredie (ďalej aj „OP ŽP“), ktoré budú záväzné pre všetky subjekty zapojené implementácie štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu v programovom období 2007 – 2013 v rámci OP ŽP.

Základnými dokumentmi upravujúcimi oprávnenosť výdavkov sú NARIADENIE RADY (ES) č. 1083/2006 z 11. júla 2006 (ďalej aj „všeobecné nariadenie“), ktorým sa ustanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1260/1999 v platnom znení, NARIADENIE RADY (ES) č. 1084/2006, z 11. júla 2006, ktorým sa zriaďuje Kohézny fond a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1164/94 a NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1080/2006 z 5. júla 2006 o Európskom fonde regionálneho rozvoja, a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1783/1999 v platnom znení.

Ustanovenia uvedených nariadení sú rozpracované v koncepčných a realizačných materiáloch na národnej úrovni (OP ŽP, Programový manuál OP ŽP, Príručka pre žiadateľa, schémy štátnej pomoci a pod.).

Všeobecné pravidlá oprávnenosti výdavkov

Podľa charakteru rozlišujeme výdavky na oprávnené a neoprávnené. Výdavok na príspevok zo štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu (ďalej len „Fondy“) je oprávnený, ak spĺňa všetky nasledovné podmienky:

- 1) je skutočne vynaložený medzi 1. januárom 2007 a dňom ukončenia realizácie projektu, nie však neskôr ako 31. decembra 2015;
- 2) všeobecne platí, že výdavky musia vzniknúť v priebehu realizácie projektu a projekt nesmie byť ukončený pred 1. januárom 2007. Výnimkami z uvedeného pravidla sú odpisy, režijné (nepriame) výdavky a nefinančné príspevky, ktoré sú oprávnené za podmienok stanovených čl. 56 všeobecného nariadenia v zmysle čl. 1 ods. 3 Nariadenia Rady (ES) č. 284/2009. Nové výdavky pridané v čase revízie operačného programu sú oprávnené odo dňa predloženia žiadosti o revíziu operačného programu Európskej komisii. Moment skutočného vynaloženia výdavku je viazaný na dátum reálneho zníženia (úbytku - úhrady) finančných prostriedkov prijímateľa/partnera (zaplatenie možno doložiť napr. výpisom z bankového účtu prijímateľa, výdavkovými pokladničnými dokladmi) a to bez ohľadu na spôsob vedenia účtovníctva prijímateľa;
- 3) je vynaložený na projekt schválený riadiacim orgánom pre príslušný OP a realizovaný v zmysle zmluvy o poskytnutí NFP, resp. v zmysle rozhodnutia príslušného riadiaceho orgánu o schválení žiadosti o NFP v súlade s kritériami stanovenými príslušným monitorovacím výborom;
- 4) je realizovaný na oprávnenom území;
- 5) patrí do skupiny výdavkov rozpočtu Projektu;

- 6) spĺňa podmienky oprávnenosti výdavkov v zmysle príslušnej Výzvy na predkladanie žiadostí o NFP, resp. iného dokumentu Poskytovateľa, ktorým sa určujú podmienky oprávnenosti výdavkov, napr. Príručka pre Prijímateľa OP ŽP, usmernenia RO;
- 7) v prípade prác, tovarov a služieb od tretích subjektov boli obstarané v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi SR a EÚ;
- 8) je preukázaný faktúrami alebo účtovnými dokladmi rovnocennej dôkaznej hodnoty, ktoré sú riadne evidované v účtovníctve prijímateľa v súlade s platnými všeobecne záväznými právnymi predpismi a podmienkami definovanými Systémom riadenia a zmluvou o poskytnutí NFP;
- 9) je vynaložený v súlade s platnými všeobecne záväznými právnymi predpismi (napr. zákon č.18/1996 Z. z. o cenách v znení neskorších predpisov, Zákonník práce, Občiansky zákonník);
- 10) je primeraný, t.j. zodpovedá obvyklým cenám v danom mieste a čase a zodpovedá potrebám projektu;
- 11) spĺňa podmienky hospodárnosti (minimalizácia výdavkov pri rešpektovaní cieľov projektu), efektívnosti (maximalizácia pomeru medzi vstupom a výstupom projektu) a účelnosti (nevyhnutnosť pre realizáciu aktivít projektu a priama väzba na ne). Overovanie hospodárnosti, efektívnosti a účelnosti sa vykonáva na základe poskytnutých informácií od žiadateľa a na základe jednotlivých kritérií v hodnotiacich hárkoch v procese odborného hodnotenia;
- 12) výdavky sa navzájom časovo a vecne neprekrývajú a neprekrývajú sa aj s inými prostriedkami z verejných zdrojov;
- 13) výdavky musia byť uhradené prijímateľom a ich uhradenie musí byť doložené pred ich certifikáciou a preplatením z fondov EÚ (s výnimkou odpisov, režijných (nepriamych) výdavkov a nefinančných príspevkov).

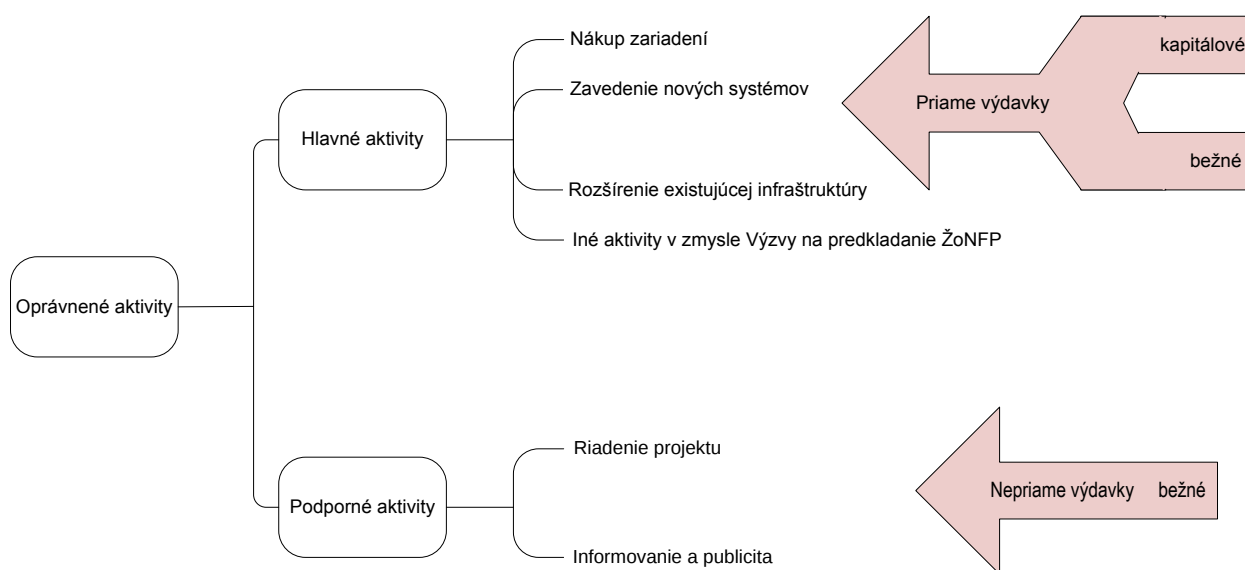
Výdavky, ktoré vyššie uvedené podmienky oprávnenosti nespĺňajú, sú neoprávnené.

Rozdelenie oprávnených výdavkov

Výdavky projektu sa podľa vzťahu k aktivitám projektu rozlišujú na **priame** a **nepriame**.

Priame výdavky sú výdavky preukázateľne priamo súvisiace s **hlavnými aktivitami** realizovaného projektu, pričom v zmysle ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie **zahŕňajú bežné alebo kapitálové výdavky**.

Nepriame výdavky sú také výdavky, ktoré súvisia nepriamo s realizáciou projektu, t.j. sú viazané na **podporné aktivity**. V zmysle ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie **zahŕňajú bežné výdavky**, a to aj v prípade, ak sú na nich uplatňované princípy odpisovania podľa zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov a zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov.

Dôležité upozornenie:

Nepriame výdavky sa viažu výlučne na **podporné aktivity projektu, t.j. Riadenie projektu a Informovanie a publicita**. V zmysle Špecifikácie oprávnených výdavkov pre výzvu kód OPŽP-PO1-13-2 sa nepriame výdavky zaraďujú do nasledovných skupín výdavkov:

- **637 004 Všeobecné služby** – výdavky na informačnú a pamätnú tabuľu (výdavky súvisiace s propagáciou projektu z hľadiska jeho spolufinancovania zo zdrojov EÚ);
- **637 003 Propagácia, reklama a inzercia** – výdavky súvisiace s propagáciou projektu z hľadiska jeho spolufinancovania zo zdrojov EÚ;
- **637 027 Odmeny zamestnancov mimo pracovného pomeru** – len v prípade, ak ide o zabezpečenie podpornej aktivity projektu – Riadenie projektu, formou dohôd mimo pracovného pomeru v súlade so Zákonníkom práce;
- **610 620 Osobné náklady** – len v prípade, ak ide o zabezpečenie podpornej aktivity projektu – Riadenie projektu, vlastnými zamestnancami žiadateľa/prijímateľa a to len pre verejný sektor.

Výška výdavkov určená pre podpornú aktivitu Riadenie projektu musí byť stanovená tak, aby bola zachovaná hospodárnosť a efektívnosť vynaložených prostriedkov. Zároveň počet ľudí

zapojených do riadenia projektu v procese implementácie projektu musí zodpovedať iba reálne vykonaným činnostiam, prácam, úlohám a musia sa týkať len riadenia projektu, a to max. 3 osoby na projekt (projektové, technické a finančné činnosti). Činnosti nesmú byť duplicitné. Činnosti, ktoré budú vykonané duplicitne budú považované za neoprávnené.

Odmeny zamestnancov mimo pracovného pomeru

Pri stanovení výšky výdavkov na odmeny zamestnancov mimo pracovného pomeru je potrebné preukázať spôsob výpočtu hodinovej mzdovej tarify, ktorá je obsiahnutá v Dohode o vykonaní práce/Dohode o pracovnej činnosti. Pri výpočte musia byť použité podklady ako napr. prieskum trhu, t.j. priemerná mzda, ktorá sa vypláca za daný druh vykonávanej pracovnej činnosti prípadne oficiálne zverejnené výsledky štatistického úradu týkajúce sa miezd vyplácaných za danú pracovnú činnosť.

Zároveň platí, že v prípade kombinácie zabezpečenia riadenia projektu prostredníctvom osobných nákladov 610 620 a odmien zamestnancov mimo pracovného pomeru 637 027 celkový počet osôb zabezpečujúcich riadenie projektu v oboch druhoch výdavkov kumulatívne nepresahuje max 3 osoby na projekt (projektové, technické a finančné činnosti).

Napr. v rámci výdavku 610 620 (2 osoby finančné a projektové zabezpečenie), v rámci výdavku 637 027 1 osoba (technické zabezpečenie), spolu 3 osoby.

Nástroje ovplyvňujúce maximálnu výšku oprávnených výdavkov

V podmienkach OP ŽP je maximálna výška oprávnených výdavkov limitovaná prostredníctvom nástrojov, ktorých cieľom je maximalizácia hospodárnosti a efektívnosti oprávnených výdavkov projektu. Medzi nástroje patria:

- 1) limity maximálnej výšky celkových výdavkov projektu;
- 2) limity maximálnej výšky oprávnených výdavkov;
- 3) limity maximálnej výšky priamych výdavkov;
- 4) limity maximálnej výšky nepriamych výdavkov;
- 5) benchmarky vzťahujúce sa na nepriame výdavky;
- 6) prieskum trhu

Limity maximálnej výšky celkových výdavkov projektu

Limity predstavujú maximálne možnú výšku celkových výdavkov na projekt a sú RO pre OP ŽP definované v dokumentácii Výzvy na predkladanie ŽoNFP ako minimálna a maximálna **výška pomoci**.

Projekt, ktorého celkové výdavky prevyšujú maximálnu hodnotu celkových výdavkov projektu definovanú vo Výzve na predkladanie ŽoNFP, je neoprávnený.

Limity maximálnej výšky oprávnených výdavkov

Maximálna hodnota NFP predstavuje maximálny finančný limit, ktorý je **vymedzený** maximálnou výškou **intenzity pomoci a** výškou oprávnených výdavkov projektu. Tento vzťah podmieňuje maximálnu výšku príspevku zo zdrojov EÚ a SR voči celkovým oprávneným výdavkom projektu spôsobom, pri ktorom je maximálna výška príspevku zo zdrojov EÚ a SR rovná alebo menšia ako celkové oprávnené výdavky projektu. Limity maximálnej výšky oprávnených výdavkov projektu sú definované v dokumentácii Výzvy na predkladanie ŽoNFP.

Výdavky prevyšujúce maximálnu intenzitu pomoci definovanú vo Výzve na predkladanie ŽoNFP sú neoprávnené.

Limity maximálnej výšky priamych výdavkov

Predstavujú maximálne možné sumy vybraných **kapitálových výdavkov a bežných výdavkov** viazaných na hlavné aktivity projektu. Ich výška je riadiacim orgánom pre OP ŽP vymedzená výpočtom alebo maximálnou hodnotou.

Limity maximálnej výšky nepriamych výdavkov

Limity maximálnej výšky nepriamych výdavkov sú viazané **výlučne na výdavky podporných aktivít** projektu. Limity maximálnej výšky nepriamych výdavkov sú viazané výlučne na bežné výdavky.

Bez ohľadu na finančne vyjadrenú veľkosť projektu sú oprávnené výdavky projektu viazané na podporné aktivity vždy limitované. Limity pre oprávnené výdavky na podporné aktivity predstavujú maximálne možné oprávnené výdavky viazané na podporné aktivity projektu.

- medzi výdavky viazané na podporné aktivity patria výdavky na **informovanie a publicitu** a výdavky na **riadenie projektu**. Riadenie projektu môže byť zabezpečené prostredníctvom interných kapacít žiadateľa, alebo zamestnancami mimo pracovného pomeru na základe Dohody o vykonaní práce/Dohody o pracovnej činnosti.

Limity oprávnených výdavkov na podporné aktivity sú nasledovné:

- maximálne 3% z priamych oprávnených výdavkov projektu v prípade projektov investičného charakteru
- maximálne 7% z priamych oprávnených výdavkov projektu v prípade projektov neinvestičného charakteru.

Dôležité upozornenie:

1. Z vecného hľadiska je limit pre oprávnené výdavky v prípade **interného** riadenia projektu obmedzený na mzdové výdavky (bežná **prevádzková réžia je neoprávneným výdavkom**).
2. Výdavky projektu na podporné aktivity, ktoré prevyšujú limity, sú vždy neoprávnené.

Benchmarky nepriamych výdavkov

Benchmark predstavuje maximálnu hodnotu oprávnených výdavkov na podpornú aktivitu, t.j. sú vyjadrením maximálne možnej výšky nepriamych výdavkov na podpornú aktivitu.

Benchmarky predstavujú maximálne možné oprávnené sumy viazané na podporné aktivity nasledovne:

- 1) **max. 1 000 EUR pre informačnú tabuľu (1 ks)**
- 2) **max. 500 EUR pre pamätnú tabuľu (1ks)**

Dôležité upozornenie:

Výdavky projektu na podporné aktivity, ktoré prevyšujú limity určené benchmarkom, sú vždy neoprávnené.

Prieskum trhu

Prieskum trhu predstavuje povinný nástroj žiadateľa/prijímateľa nepriamo limitujúci celkovú výšku výdavkov projektu a celkovú výšku oprávnených výdavkov projektu.

Príklad aplikácie limitov na výdavky projektu vo Výzve na predkladanie ŽoNFP

Limity určené vo Výzve na predkladanie ŽoNFP

Limity maximálnej výšky celkových výdavkov projektu: **50 mil. EUR**

Limity maximálnej výšky oprávnených výdavkov: **maximálna intenzita pomoci 100%** (v závislosti od typu prijímateľa)

Limity maximálnej výšky nepriamych výdavkov: **3% z priamych oprávnených výdavkov projektu v prípade projektov investičného charakteru 7% z priamych oprávnených výdavkov projektu v prípade projektov neinvestičného charakteru.**

Benchmarky vzťahujúce sa na nepriame výdavky: **1 000 EUR/informačná tabuľa a 500 EUR/pamätná tabuľa.**

Výpočet výšky oprávnených výdavkov vybraných skupín výdavkov

Z hľadiska zabezpečenia hospodárnosti a efektívnosti realizovaného projektu sa maximálna **výška vybraných bežných a kapitálových výdavkov** stanovuje na základe výpočtu.

Výpočet výšky oprávnených výdavkov je viazaný na vybrané skupiny výdavkov (na základe ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie), ktoré RO pre OP ŽP považuje za relevantné. RO pre OP ŽP, podobne ako v prípade nástrojov limitujúcich maximálnu výšku oprávnených výdavkov, obmedzuje maximálnu výšku niektorých skupín oprávnených výdavkov s cieľom obmedziť ich neprimerané vynakladanie.

Výpočet výšky bežných výdavkov

Bežné výdavky projektu sú oprávneným výdavkom hlavných aktivít projektu **s výnimkou mzdových výdavkov**, ktoré sú oprávneným výdavkom aj pre podporné aktivity (**interné riadenie projektu**).

Podmienkou oprávnenosti bežných výdavkov je ich **pomerné** vyčíslenie k projektu podľa riadne odôvodnenej, spravodlivej a nestrannej metódy a ich priama väzba na prevádzkové zabezpečenie projektu (prevádzkové výdavky, výdavky na údržbu a pod.).

Žiadateľ počíta výšku vybraných skupín bežných (režijných) výdavkov na náklade pokynov určených pre konkrétnu skupinu oprávnených výdavkov alebo na základe vlastného spôsobu.

Žiadateľ o NFP môže pri určení výšky takýchto oprávnených výdavkov vychádzať z nasledujúcich príkladov ich výpočtu, pričom však môže použiť aj vlastný spôsob výpočtu, ktorý uvedie do textovej časti finančnej analýzy Žiadosti o NFP. V prípade, že Žiadateľ o NFP použije niektorý z nižšie uvedených príkladov výpočtu, rovnako je povinný danú skutočnosť uviesť do textovej časti finančnej analýzy. V prípade, ak žiadateľ uvádza v rámci rozpočtu režijné výdavky ako priame výdavky, je povinný v textovej časti finančnej analýzy zároveň zdôvodniť, ako dané bežné výdavky bezprostredne súvisia s realizáciou projektu.

Výpočet výšky priamych bežných výdavkov (príklady):

501 spotrebný materiál	633 006 – Materiál všeobecný	mesačne alebo podľa periodicity fakturácie
502 plyn	632 001 – Energie	mesačne alebo ročne podľa periodicity vyúčtovania
502 elektrina	632 001 – Energie	mesačne alebo ročne podľa periodicity vyúčtovania
518 Ostatné služby	632 003 – Poštové služby a telekomunikačné služby	mesačne alebo podľa periodicity fakturácie
518 internet	632004 – Komunikačná infraštruktúra	štvrťročne alebo ročne podľa periodicity fakturácie
501 PHM	634001 – Palivo, mazivá, oleje, špeciálne kvapaliny	mesačne alebo podľa periodicity fakturácie

Vodné – stočné

Na výpočet oprávnených výdavkov priamo spojených s realizáciou schváleného projektu za jednotlivé mesiace/obdobie bude použitý nasledujúci vzorec:

1.A (vodné - stočné, vzťahujúce sa na danú budovu/objekt, na ktorý je vedený vodomer)

$$OV_n = \left(\left(\frac{Z_p}{Z_b} \right) \cdot \left(\frac{\check{C}_p}{FP\check{C}_p} \right) \right) \cdot F$$

kde

- OV_n** = oprávnené výdavky (pre konkrétnu položku rozpočtovej klasifikácie) za príslušný mesiac/obdobie
- Z_p** = počet zamestnancov pracujúcich pre projekt v danom období na ktoré sa vzťahujú výdavky (t.j. vyfakturované obdobie)
- Z_b** = celkový počet zamestnancov v budove v danom období, na ktoré sa vzťahujú výdavky (t.j. vyfakturované obdobie)
- Č_p** = čas, ktorý odpracovali len pre projekt a to zamestnanci určení pre projekt v danom období na ktoré sa vzťahujú výdavky (t.j. vyfakturované obdobie).
- FPČ_p** = celkový čas, ktorý odpracovali zamestnanci určení pre projekt v danom období na ktoré sa vzťahujú výdavky (t.j. vyfakturované obdobie).

Č_p a FPČ_p možno vyjadriť v troch veličinách podľa toho, ako sú vedené pracovné listy zamestnancov pracujúcich pre projekt. A tu buď v hodinách, dňoch alebo v percentách.

F = vybrané skutočné mesačné výdavky účtovnej jednotky spolu (EUR), z ktorých bude vypočítaná výška oprávnených výdavkov

Energie

Na výpočet oprávnených výdavkov priamo spojených s realizáciou schváleného projektu za jednotlivé mesiace/obdobie bude použitý nasledujúci vzorec:

1.B (energie, vzťahujúce sa na danú budovu/objekt, na ktorý je vedený elektromer/plynomer)

$$OV_n = \left(\left(\frac{V_p}{V_b} \right) * \left(\frac{Z_p}{Z_b} \right) \right) * \left(\frac{\check{C}_p}{FP\check{C}_p} \right) * F$$

kde

OV_n = oprávnené výdavky (pre konkrétnu položku rozpočtovej klasifikácie) za príslušný mesiac/obdobie

V_p = výmera priestorov výlučne využívaných len pre projekt

V_b = celková výmera priestorov (vrátane priestorov V_p)

Z_p = počet zamestnancov pracujúcich pre projekt v danom období na ktoré sa vzťahujú výdavky (t.j. vyfakturované obdobie)

Z_b = celkový počet zamestnancov v budove v danom období, na ktoré sa vzťahujú výdavky (t.j. vyfakturované obdobie)

Č_p = čas, ktorý odpracovali len pre projekt a to zamestnanci určení pre projekt v danom období na ktoré sa vzťahujú výdavky (t.j. vyfakturované obdobie).

FPČ_p = celkový čas, ktorý odpracovali zamestnanci určení pre projekt v danom období na ktoré sa vzťahujú výdavky (t.j. vyfakturované obdobie).

Č_p a FPČ_p možno vyjadriť v troch veličinách podľa toho, ako sú vedené pracovné listy zamestnancov pracujúcich pre projekt. A tu buď v hodinách, dňoch alebo v percentách.

F = vybrané skutočné mesačné výdavky účtovnej jednotky spolu (EUR), z ktorých bude vypočítaná výška oprávnených výdavkov

Osobné výdavky

Legislatívnym východiskom pre stanovenie výšky personálnych výdavkov sú najmä zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov (ďalej aj „Zákonník práce“), zákon č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov, zákon č. 400/2009 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 369/1990 Z. z. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, zákon č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov, zákon č. 553/2003 Z. z. a odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov.

Medzi **oprávnené výdavky** žiadateľa v rámci skupiny „personálnych výdavkov“ patria:

- 1) mzdy zamestnancov pracujúcich na projekte (prípadne ich alikvotná časť zodpovedajúca počtu hodín/času odpracovaného na projekte);
- 2) zákonné odvody zamestnávateľa na sociálne, dôchodkové a zdravotné poistenie;
- 3) ďalšie odvody, ku ktorým je zamestnávateľ povinný na základe právnych predpisov, vrátane nákladov zamestnávateľa na dohody o vykonaní práce a dohody o pracovnej činnosti osôb, ktoré nie sú v pracovnom pomere k zamestnávateľovi;
- 4) dovolenky, náhrady za sviatky, ostatné náhrady (podľa zákonníka práce, napr. návšteva u lekára,...) a práceneschopnosť v tom prípade, že ich skutočne a definitívne znáša prijímateľ.

Osobné výdavky, ktoré **nie sú oprávnenými výdavkami**, sú najmä:

- 1) ostatné výdavky na zamestnanca, ku ktorým nie sú zamestnávateľia zaviazaní podľa osobitných právnych predpisov;
 - príspevky na penzijné pripoistenie;
 - dary;
 - odmeny;
 - prémie;
 - odmeny za prácu nadčas;
 - pomerná časť odvodov v prípade príspevku na doplnkové dôchodkové sporenie - v prípade vzniku neoprávneného výdavku na základe DDS je nutné do výšky neoprávneného výdavku započítať aj pomernú časť odvodov, ktorá priamo súvisí s príspevkom zamestnávateľa na DDS;
 - všetky ostatné možné odmeny, ktoré nie je možné zahrnúť do kategórie oprávnených výdavkov;
- 2) mzdy zamestnancov, ktorí sa na realizácii projektu nepodieľali a u tých zamestnancov, ktorí sa na realizácii projektu podieľali, alikvotná časť osobných výdavkov, ktorá nezodpovedá pracovnému vyťaženiu zamestnanca na danom projekte;
- 3) mzda starostu obce, resp. primátora mesta.

Preukazovanie oprávnenosti výdavkov na riadenie projektu je určené v príslušnej Príručke pre prijímateľa zverejnenej na webovom sídle www.opzp.sk. Príručka pre prijímateľa nie je súčasťou výzvy s kódom OPŽP-PO1-13-2.

Spôsob výpočtu výšky oprávnených výdavkov pre potreby podania ŽoNFP:

$$OM_{MV} = \frac{OCP}{FP\check{C}p} * \check{C}p$$

kde

OM_{MV} = oprávnená výška mzdových výdavkov
 OCP = oprávnená cena práce, t.j. $OCP = [(HM+NM)-NP] + [O_o]$
 $FP\check{C}p$ = fond pracovného času, t.j. $FP\check{C}p = PD - PDSP$
 $\check{C}p$ = čas odpracovaný na projekte (v hodinách, dňoch, percentách) podľa predložených

pracovných listov jednotlivých zamestnancov (čas počas ktorého zamestnanci nevykonávali práce na projekte napr. dovolenka, práceneschopnosť sa nezapočítavajú v prípade, ak zamestnanci nepracujú 100% svojho času na projekte).

- HM** = hrubá mzda zamestnancov pracujúcich na projekte
NM = oprávnené náhrady príjmu, ktoré nie sú súčasťou hrubej mzdy (napr. DPN)
NP = neoprávnené položky mzdy (napr. odmeny, odstupné...)
Oo = oprávnené odvody zamestnávateľa na zamestnanca pracujúceho na projekte tzn. odvody zamestnávateľa znížené o pomernú časť odvodov zamestnávateľa z neoprávnených výdavkov (napr. odvod z DDS)
PD = počet pracovných dní (hodín) v príslušnom mesiaci vrátane platených sviatkov
PDSP = počet dní (hodín) financovaných Sociálnou poisťovňou

$$OV_M = \frac{(HM + NM) - NP}{FP\check{C}p} * \check{C}p$$

OVM = oprávnená výšky mzdy

$$OV_o = \frac{(O_o)}{FP\check{C}p} * \check{C}p$$

OVo = oprávnená výška odvodov

Odmeny zamestnancov mimo pracovného pomeru

Pri stanovení výšky výdavkov na odmeny zamestnancov mimo pracovného pomeru je potrebné preukázať spôsob výpočtu hodinovej mzdovej tarify, ktorá je obsiahnutá v Dohode o vykonaní práce/Dohode o pracovnej činnosti. Pri výpočte musia byť použité podklady ako napr. prieskum trhu, t.j. priemerná mzda, ktorá sa vypláca za daný druh vykonávanej pracovnej činnosti prípadne oficiálne zverejnené výsledky štatistického úradu týkajúce sa miezd vyplácaných za danú pracovnú činnosť.

Výpočet výšky priamych kapitálových výdavkov

Nákup nehnuteľností

Oprávnenosť výdavkov na nákup nehnuteľností v rámci Výzvy na predkladanie ŽoNFP s kódom OPŽP-PO1-13-2

☐ áno

☒ nie

Výpočet ďalších výdavkov

DPH a iné dane

Legislatívny rámec pre DPH a iné dane je vymedzený najmä čl. 7 nariadenia č. 1080/2006 o ERDF, čl. 3 nariadenia č. 1084/2006 o KF a zákonom č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov.

Dane sú všeobecne neoprávneným výdavkom. Za neoprávnené výdavky z titulu dane sa považujú najmä priame dane s výnimkou DPH v prípade, ak žiadateľ nie je platcom DPH.

Nárokovateľná DPH

DPH je oprávnená v prípade, keď je originálne a definitívne znášaná prijímateľom a nie je nárokovateľná na vrátenie akýmkoľvek spôsobom. Neuvádza sa ako samostatný oprávnený výdavok, ale bude zahrnutá do jednotlivých prislúchajúcich oprávnených výdavkov.

V prípade, že žiadateľ nie je platiteľom DPH v zmysle zákona č. 222/2004 Z. z. o DPH v znení neskorších predpisov, je DPH oprávneným výdavkom. V takom prípade sa DPH v tab. 13 Formuláru žiadosti o NFP „Rozpočet projektu“ neuvádza ako samostatný oprávnený výdavok, ale je potrebné zahrnúť ju do jednotlivých prislúchajúcich oprávnených a neoprávnených výdavkov (viď Príručka pre žiadateľa).

V prípade, že žiadateľ je v zmysle § 49 odsek 4 a § 50 zákona č. 222/2004 Z. z. o DPH v znení neskorších predpisov platiteľom DPH v pomernej výške odpočítateľnej dane a žiadateľ sa čestným vyhlásením zaviazal, že do výpočtu dane si nebude započítavať daň z výdavkov, ktoré budú súvisieť s predkladaným projektom a ani akúkoľvek jej časť, je DPH oprávneným výdavkom.

Nenárokovateľná DPH

DPH je neoprávnená v prípade, ak je nárokovateľná na vrátenie akýmkoľvek spôsobom. V takom prípade je potrebné neoprávnenú DPH uviesť v tab. 13 Formuláru žiadosti o NFP „Rozpočet projektu“ do „iných neoprávnených výdavkov“ (viď Príručka pre žiadateľa).

V prípade, že žiadateľ je platiteľom DPH a má právo na odpočítanie dane v zmysle § 49 odsek 2 zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov, je DPH neoprávneným výdavkom. V takom prípade je potrebné neoprávnenú DPH uviesť v tab. 13 Formuláru žiadosti o NFP „Rozpočet projektu“ do „iných neoprávnených výdavkov“ (viď Príručka pre žiadateľa, kap. 6.2.1, tabuľka č. 13).

V prípade, ak žiadateľ, ktorý je v zmysle § 49 odsek 4 a § 50 zákona č. 222/2004 Z. z. o DPH v znení neskorších predpisov platiteľom DPH v pomernej výške odpočítateľnej dane, a pri podaní Žiadosti o NFP vyhlásil, že do výpočtu dane si nebude započítavať daň z výdavkov, ktoré budú súvisieť s predkladaným projektom a ani akúkoľvek jej časť, a DPH mu bola ako oprávnený výdavok v rámci žiadostí o platbu poskytovateľom uhrádzaná, a počas implementácie projektu sa pri kontrole realizácie projektu zistí, že prijímateľ si výdavky súvisiace s realizáciou projektu započítal do výpočtu dane podľa § 49 odsek 4 a § 50 zákona č. 222/2004 Z. z. o DPH v znení neskorších predpisov, stane sa už uhradená DPH neoprávneným výdavkom. Prijímateľ bude v tomto prípade povinný tieto neoprávnené výdavky vrátiť poskytovateľovi.

Dôležité upozornenie:

Ostatné dane a clá ako napr. priame dane, daň z nehnuteľnosti, daň z prevodu nehnuteľnosti, cestná daň a pod. **sú neoprávneným výdavkom.**

Oprávnenosť DPH v rámci Výzvy na predkladanie ŽoNFP s kódom OPŽP-PO1-13-2

☐ áno ☐ nie ☒ iné

Odpisy**Oprávnenosť odpisov v rámci Výzvy na predkladanie ŽoNFP s kódom OPŽP-PO1-13-2**

☐ áno ☒ nie

Lízing

Lízing je forma získavania a financovania hnutel'ného alebo nehnuteľného predmetu za pevne stanovené nájomné na vopred stanovenú dobu. K tejto oblasti oprávnených výdavkov sa viaže čl. 7 nariadenia č. 1080/2006 o ERDF a čl. 3 nariadenia 1084/2006 o KF.

Oprávnenosť lízingu v rámci Výzvy na predkladanie ŽoNFP s kódom OPŽP-PO1-13-2

☐ áno ☒ nie

Iné výdavky

K týmto výdavkom sa viaže čl. 7 nariadenia č. 1080/2006 o ERDF, čl. 3 nariadenia č. 1084/2006 o KF, čl. 49 Implementačného nariadenia č. 1828/2006, zákon o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov č. 511/1992 Zb. v znení neskorších predpisov, zákon o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady č. 582/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Oprávnenými výdavkami **vo všeobecnosti** sú:

- 1) bankové poplatky za medzinárodnú finančnú transakciu,
- 2) poplatky za zriadenie a vedenie účtu alebo účtov a za finančné transakcie na tomto účte, pokiaľ je pre realizáciu projektu vyžadované zriadenie a vedenie zvláštného účtu alebo účtov,

- 3) výdavky na právne poradenstvo, technické a finančné odborné posudky a výdavky na publicitu, pokiaľ museli byť vynaložené v priamej súvislosti s projektom. Výdavky súvisiace s publicitou projektu vynaložené v súvislosti s čl. 5 až 10 nariadenia Komisie (ES) č.1828/2006 sú oprávnenými výdavkami,
- 4) výdavky na bankové záruky alebo záruky poskytnuté inými finančnými inštitúciami v rozsahu stanovenom predpismi SR alebo právnymi predpismi EÚ.

Neoprávnenými výdavkami sú:

- 1) výdavky súvisiace s vedením účtovníctva projektu zabezpečované externým dodávateľom a výdavky na vykonanie auditu,
- 2) úroky z úverov a pôžičiek,
- 3) správne a miestne poplatky, ktoré nemajú priamu väzbu na projekt, resp. ich neoprávnenosť bola stanovená riadiacim orgánom,
- 4) výdavky na správne spory ako i sankčné poplatky, pokuty a penále, prípadne ďalšie sankčné výdavky, či už dohodnuté v zmluvách alebo vznikajú z iných príčin a tzv. balíky produktov (služieb), ktoré poskytujú banky k úverom.

Kódy výdavkov prislúchajúce k oprávneným výdavkom uvedených v tejto definícii sú indikatívne a môže dochádzať k ich zmene. Záväzná je slovná definícia/popis oprávnených výdavkov, tak ako je uvedená v ďalších častiach tejto definície pre jednotlivé typy projektov.

Výdavky súvisiace s obstaraním dlhodobého hmotného a nehmotného majetku, ktoré vstupujú do obstarávacej ceny hmotného a nehmotného majetku a sú účtovné v účtovnej triede 0 sa vykazujú v príslušnom kóde výdavkov 7xx xxx– Kapitálové výdavky.

Okrem oprávnených výdavkov kódu 7xx xxx uvedených v časti „Príklady oprávneného výdavku“ (tretí stĺpec) sú v danom prípade oprávnené aj výdavky súvisiace s obstaraním dlhodobého hmotného a nehmotného majetku vymedzené § 35 ods. 1 postupoch účtovania v podvojnom účtovníctve (opatrenie MF SR č. MF /16786/ 2007-31 v platnom znení, resp. opatrenie MF SR č. 23 054/2002-92 v platnom znení a v § 10 ods. 19 postupov účtovania v jednoduchom účtovníctve (opatrenie MF SR č. 23586/2002-92 v platnom znení. (pokiaľ nie sú explicitne uvedené medzi neoprávnenými výdavkami).

Pre jednotné uplatnenie ekonomickej klasifikácie, rozpočtovej klasifikácie bolo vydané Metodické usmernenie Ministerstva financií Slovenskej republiky k č. MF/010175/2004-42 zo dňa 8.decembra 2004 a vysvetlivky k ekonomickej klasifikácii rozpočtovej klasifikácie, vrátane jeho dodatkov, ktoré je zverejnené na webovom sídle MF SR, www.finance.gov.sk.

Špecifikácia oprávnených výdavkov v rámci výzvy s kódom OPŽP-PO1-13-2

Špecifikácia oprávnených výdavkov pre výzvu s kódom OPŽP-PO1-13-2 je platná pre všetkých oprávnených žiadateľov v rámci predmetnej výzvy. Nižšie uvedené oprávnené výdavky sú platné iba pri súčasnom zachovaní obmedzení uvedených v Programovom manuáli OP ŽP zverejnenom v rámci výzvy s kódom OPŽP-PO1-13-2.

Kód výdavku	Skupina výdavkov (zákl. číselník výdavkov ŠF a KF 2007- 2013)	Príklady oprávneného výdavku
610620	Osobné náklady	- mzdové výdavky interných zamestnancov prijímateľa v pracovnom pomere bezprostredne súvisiace s implementáciou projektu (v prípade mzdových výdavkov na zabezpečenie podpornej aktivity projektu – Riadenie projektu ide o nepriame výdavky)
631001	Tuzemské cestovné náhrady	cestovné náhrady na tuzemské pracovné cesty pre nasledovné účely: - konzultácie s organizáciami v zriaďovateľskej pôsobnosti MŽP SR aktívne zapojenými do procesu implementácie smernice 2000/60/ES; - konzultácie so subjektmi zapojenými do procesu sledovania, spracovávaní a hodnotenia údajov o kvalite alebo stave povrchových vôd a podzemných vôd
631002	Zahraničné cestovné náhrady	- cestovné náhrady na zahraničné pracovné cesty za účelom informovania a publicity projektu
632001	Energie	- energie potrebné na režijnú prevádzku priestorov a prevádzku zariadení bezprostredne súvisiacich s realizáciou projektu
632004	Komunikačná infraštruktúra	- Poplatky za komunikačné (spojovacie) siete typu LAN, WAN, poplatky za užívanie rezortných, republikových a medzinárodných komunikačných (spojovacích) sietí (napr. SANET, GOVNET, VSNET), počítačové siete, elektronický prenos dát, prístup k internetu, IP telefónia, len bezprostredne súvisiace s realizáciou projektu
633002	Výpočtová technika	- nákup výpočtovej techniky, vrátane príslušenstva, len ak bezprostredne súvisí

		s projektom a/alebo bude využitá na udržanie cieľov projektu, napr.: - nákup osobných počítačov, vrátane materiálu k výpočtovej technike (myši, klávesnice, monitory, tlačiarne a pod.) len ak bezprostredne súvisí s projektom
633004	Materiál, prevádzkové stroje, prístroje, zariadenie, technika a náradie	- nákup strojov, prístrojov, zariadení a techniky, napr. na zdokumentovanie priebehu realizácie projektu a výsledkov udržateľnosti projektu
633006	Všeobecný materiál	- nákup kancelárskych potrieb, náhradných dielov a pod. bezprostredne súvisiacich s realizáciou projektu
633009	Materiál Knihy, časopisy, noviny, učebnice, učebné pomôcky a kompenzačné pomôcky	- knihy, odborné publikácie, normy bezprostredne súvisiace s realizáciou projektu
633013	Materiál Softvér	- nákup softvéru a licencií, ktoré nespĺňajú kritériá nehmotného majetku z kapitálových výdavkov, ale výlučne a bezprostredne súvisia s projektom a jeho cieľmi
633019	Materiál Komunikačná infraštruktúra	- Materiál na zabezpečenie komunikačných (spojovacích) sietí typu LAN, WAN (rezortné, republikové a medzinárodné spojovacie siete, napr. SANET, GOVNET, VSNET), počítačových sietí, elektronického prenosu dát, prístupu k internetu, bezprostredne súvisiaci s realizáciou projektu.
634001	Palivo, mazivá, oleje, špeciálne kvapaliny	pohonné hmoty, mazivá, oleje a špeciálne kvapaliny použité pri pracovných cestách bezprostredne súvisiacich s realizáciou projektu na nasledovné účely: - konzultácie s organizáciami v zriaďovateľskej pôsobnosti MŽP SR aktívne zapojenými do procesu implementácie smernice 2000/60/ES; - konzultácie so subjektmi zapojenými do procesu sledovania, spracovávaní a hodnotenia údajov o kvalite alebo stave povrchových vôd a podzemných vôd - účasť na konferenciách
635002	Rutinná a štandardná údržba Výpočtovej techniky	- výdavky na údržbu a opravy výpočtovej techniky bezprostredne súvisiace s realizáciou projektu
635010	Rutinná a štandardná údržba Komunikačnej infraštruktúry	- výdavky na údržbu a opravy komunikačnej infraštruktúry bezprostredne súvisiace s realizáciou projektu

636006	Nájomné za nájom Výpočtovej techniky	- nájomné za nájomné výpočtovej techniky bezprostredne súvisiacej s realizáciou projektu
636008	Nájomné za nájom Komunikačnej infraštruktúry	- nájomné za nájomné komunikačnej infraštruktúry bezprostredne súvisiacej s realizáciou projektu
637001	Školenia, kurzy, semináre, porady, konferencie, sympóziá	- výdavky na školenia, kurzy, semináre, informačné podujatia bezprostredne súvisiace s projektom
637003	Propagácia, reklama a inzercia	- výdavky, ktoré bezprostredne súvisia s propagáciou projektu z hľadiska jeho spolufinancovania zo zdrojov EÚ , napr.: propagácia v tlači, médiách, informačné letáky, návody, vytvorenie webových sídiel súvisiacich s projektom - nákup samolepiek na označenie zdroja financovania v zmysle Manuálu pre informovanie a publicitu OP ŽP
637004	Všeobecné služby	- informačné a pamätné tabule, v súlade so Zmluvou o poskytnutí NFP (nepriame výdavky - (maximálna výška výdavku za informačné tabule je 1 000,00 EUR/1kus a na pamätné tabule 500 EUR/1kus) - revízie a kontroly zariadení
637005	Špeciálne služby	- prieskumné a projektové práce nesúvisiace s výstavbou, - geologický prieskum a geologické práce, ktoré súvisia s geologickým prieskumom, nesúvisiace s výstavbou, výdavky na vypracovanie odborných posudkov oprávnenej osoby, tlačiarenské služby - vývoj nástrojov na spracovávanie údajov o kvalite povrchových vôd a kvalite podzemných vôd; - vývoj nástrojov na hodnotenie stavu povrchových vôd a stavu podzemných vôd, - integrácia riešení na jednotnú platformu a efektívnejšie využívanie riešení; - novelizácia riešení v súlade s novou legislatívou SR a EÚ; - vypracovanie metodík
637010	Na úlohy výskumu a vývoja	- výdavky rozpočtových a príspevkových organizácií na spoluprácu s ostatnými organizáciami a pracoviskami výskumu a vývoja na riešení úloh výskumu a vývoja

637011	Štúdie, expertízy, posudky	- štúdie, všetky druhy posudkov, odborných vyjadrení, ktoré nesúvisia s výstavbou a geologickým prieskumom.
637027	Odmeny zamestnancov mimopracovného pomeru	- personálne výdavky bezprostredne súvisiace s implementáciou projektu (priame aj nepriame výdavky)
711003	Nákup softvéru	- nákup softvéru len ak výlučne a bezprostredne súvisí s projektom a jeho cieľmi
711004	Nákup licencií	- nákup licencií, autorských práv a patentov len ak výlučne a bezprostredne súvisí s projektom a jeho cieľmi, s výnimkou výdavkov na obstaranie licencií súvisiacich s používaním softvéru, ktoré patria položky 711003
713002	Nákup výpočtovej techniky	- nákup výpočtovej techniky, vrátane príslušenstva, napr. serverové zariadenia (vrátane OS), rackové zariadenia, switche, routre, UPS, zálohovacie zariadenia (vrátane diskových polí) a pod. bezprostredne súvisiacej s realizáciou projektu

- Oprávnenými výdavkami na účely obstarania dlhodobého **hmotného majetku** je obstarávacia cena hmotného majetku (napr. samostatných hnutelných vecí a súborov hnutelných vecí) v zmysle zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov;
- Oprávnenými výdavkami na účely obstarania dlhodobého **nehmotného majetku** je obstarávacia cena patentových práv, licencií, know - how alebo nepatentovaných technických vedomostí v zmysle zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov..
- V prípade, ak je predmetom projektu nákup/zabezpečenie:
 - a) materiálu alebo služieb v rámci rozpočtových položiek 633XXX, 635XXX, 636XXX (nerelevantné v rámci projektov financovaných v rámci schémy štátnej pomoci),
 - b) hmotného a nehmotného majetku,
 ktorý nebude využívaný počas doby realizácie projektu len na úlohy bezprostredne súvisiace s projektom, výška oprávnených výdavkov bude stanovená výpočtom t.j. oprávnená bude teda len pomerná časť výdavkov.
- Majetok považovaný za odpisovateľný majetok, musí byť používaný výlučne prijímateľom, musí byť zakúpený od tretích strán na základe trhových podmienok, musí byť zaradený do majetku prijímateľa minimálne päť rokov od ukončenia realizácie projektu;
- Pokiaľ ide o výdavok, ktorý vznikol alebo vznikne v súvislosti s realizáciou projektu a nie je výslovne uvedený medzi oprávnenými výdavkami v tabuľke vyššie, je potrebné ho taktiež uviesť vo formulári žiadosti o poskytnutie NFP v rámci skupiny oprávnených výdavkov. RO posúdi takýto výdavok individuálne, a to vzhľadom na ciele a charakter

projektu, t.j. určí do akej miery je výdavok nevyhnutný pre naplnenie daných cieľov a realizáciu aktivít projektu.

Neoprávnené výdavky

- vypracovanie formulárov „Žiadosť o NFP“;
- akákoľvek časť výdavkov, ktorou by sa prekročila maximálna intenzita pomoci;
- položky financované z iných finančných zdrojov (Envirofond, Recyklačný fond, atď.);
- autorský dozor;
- technický dozor;
- na pravidelné obnovovacie investície súvisiace s výmenou strojov, prístrojov, zariadení, technológií;
- na pravidelné obnovovacie investície zamerané na modernizáciu existujúcej a funkčnej technológie;
- výdavky na obstaranie dopravných prostriedkov ;
- technické vybavenie objektov, ktoré bezprostredne nesúvisí s implementáciou projektu (nábytok, podlahoviny, koberce, počítačová technika a vybavenie, telekomunikačná technika, iná nutná technika);
- prevádzkové výdavky, ktoré priamo nesúvisia s projektom;
- stratné;
- poplatky za poistenie
- bankové poplatky ktoré priamo nesúvisia s projektom, colné a daňové poplatky;
- lízing;
- platené úroky (nesplatené dlžné úroky, úroky z omeškania), pokuty, penále, dane, clá, dovozné prirážky, poplatky za výmenu, kurzové straty a iné finančné výdaje;
- výdavky za právne/súdne spory;
- rezerva na možné budúce straty alebo dlhy;
- výdavky na opravu a údržbu;
- DPH v prípade, keď je nárokovateľná na vrátenie akýmkoľvek spôsobom;
- škody spôsobené počas výstavby na cudzom majetku;
- poskytnutie pomoci pre zabezpečovanie dopravných služieb podnikateľmi, špecializujúcimi sa na dopravu v oblasti odpadového hospodárstva;
- iné nešpecifikované výdavky bezprostredne nesúvisiace s realizáciou projektu;
- stavebný zámer;
- štúdia EIA;
- štúdie ako podklad pre štátnu expertízu;
- akákoľvek finančná analýza;
- akreditácie, reakreditácie;
- odpisy
- výdavky na riadenie projektu vykonávané inými osobami ako sú zamestnanci žiadateľa (externý manažment);
- rezerva na nepredvídané výdavky;
- výdavky na opravu a údržbu, okrem položiek špecifikovaných ako oprávnené;

- cestné komunikácie;
- nákup nehnuteľností;
- škody spôsobené počas výstavby na cudzom majetku.

Neoprávnené výdavky uvedené v tejto definícii bude RO vždy považovať za neoprávnené bez ohľadu na ich vzťah k cieľom a charakteru projektu.